

AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

6. AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASI

6.1. AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Kur'an-ı Kerim'e göre bütün peygamberlerin tebliğ ettiği akidenin temeli tevhid inancına dayanmaktadır. Kur'an-ı Kerim'de "İslam" olarak adlandırılan bu inancın omurgasını tevhid, nübüvvet ve ahiret inancı oluşturmaktadır.

Akaid; İslam dininin temel esasları, inanılması zaruri hükümleri manasına gelir. Akaid aynı zamanda bu temel esaslardan bahseden ilmin de adıdır. Akaid ilminin amacı, iman esaslarını naklî ve akli delillerin yardımıyla temellendirerek kişinin imanını taklitten kurtarıp tahkike ulaştırmak ve doğru yolu arayanları irşad etmektir. Bu bağlamda akaid ilmi, İslam dininin doğru anlaşılması ve yorumlanmasına önemli katkı sağlayan disiplinlerden biridir. Dinî düşüncenin şekillenmesinde, Müslümanın olgu ve olaylara bakışında akaid ilmi önemli bir yere sahiptir.

Akaid Dersi Öğretim Programı, Anadolu imam hatip lisesi öğrencilerine inanç konularında doğru bilgi kazandırmayı hedeflemektedir. Bu öğretim programı yedi üniteden oluşmaktadır.

Akaid Dersi Öğretim Programı ile 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olarak öğrencilerin;

- Din duygusunun fitri bir ihtiyaç olduğunu kavraması,
- İman esaslarını naslarla temellendirmesi,
- İman esaslarını bir bütün olarak içselleştirmesi,
- İslam akaidinin özelliklerini fark etmesi,
- Tevhid akidesini delilleriyle kavraması amaçlanmaktadır.

6.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Akaid dersinde konu ve kazanımlar; öğrencilerin İslam'ın inanç esaslarını bir bütün olarak içselleştirmeleri ile Kur'an ve sünnet merkezli bir bakış açısı geliştirmelerine yönelik etkinliklerle desteklenmelidir.
2. Akaid dersinde konu ve kazanımların daha iyi kavranabilmesi için tefsir, hadis, kelim, felsefe ve psikoloji alanlarından da faydalanılmalıdır.

6.3. KAVRAMLAR

- Adalet
- Akaid
- Âraf
- Azim
- Ba's
- Cehennem
- Cennet
- Cin
- Dalalet
- Din
- Ecel
- Efâl-i küfür
- Elfâz-ı küfür
- Emanet
- Esmâ-i Hüsnâ
- Fasık
- Fetanet
- Fıtrat
- Hayr
- Hesap
- Hidayet
- İblis
- İhlas
- İhsan
- İkra
- İkrar
- İman
- İrade
- İslam
- İsmet
- İtikad
- Kader
- Kâfir
- Kaza
- Kıyamet
- Mahşer
- Marifetullah
- Melek
- Mizan
- Mucize
- Mümin
- Münacaat
- Münafık
- Müşrik
- Nübüvvet
- Rızık
- Risalet
- Sabır
- Salih amel
- Satanizm
- Sıdk
- Sırat
- Suhuf
- Sur
- Şefa
- Şer
- Şeytan
- Şirk
- Takva
- Tasdik
- Tebliğ
- Tevekkül
- Tevhid
- Vahiy
- Yakîn
- Zarurât-ı diniyye

6.4. AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

	ÜNİTELER	KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ
1.	Akaid İlmî	4	8
2.	İman ve Mahiyeti	6	10
3.	Allah'a İman	6	10
4.	Meleklerle İman	5	6
5.	Peygamberlere ve Kitaplara İman	8	14
6.	Ahirete İman	4	12
7.	Kader ve Kazaya İman	5	12
	TOPLAM	38	72

AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1. ÜNİTE	2. ÜNİTE	3. ÜNİTE	4. ÜNİTE	5. ÜNİTE	6. ÜNİTE	7. ÜNİTE
AKAİD İLMİ	İMAN VE MAHİYETİ	ALLAH'A İMAN	MELEKLERE İMAN	PEYGAMBERLERE VE KİTAPLARA İMAN	AHİRETE İMAN	KADER VE KAZAYA İMAN
1. Dinin Kaynağı 2. Akaidin Tanımı, Konusu ve Amacı 3. İslam Akaidinin Temel Özellikleri 4. İslam Akaidinin Kaynakları	1. İman ve İmanın Mahiyeti 2. İman Amel Arasındaki İlişki 3. İmanın Geçerli Olmasının Şartları 4. İnanç Bakımından İnsanlar 4.1. Mümin 4.2. Münafık 4.3. Kâfir	1. Allah'a İman ve İslam Akaidindeki Yeri 2. Allah İncancının Fitriliği 3. Allah'ın Varlığı ve Birliği 4. Allah'ın İsimleri 5. Allah'ın Sıfatları 5.1. Zâtî Sıfatlar 5.2. Subûti Sıfatlar 6. Allah'a İmanın İnsana Kazandırdıkları	1. Meleklerin Varlığı ve Mahiyeti 2. Meleklerin Görevleri 3. Meleklerle İmanın İnsana Kazandırdıkları 4. Kur'an-ı Kerim'e Göre Cinler 5. Kur'an-ı Kerim'e Göre Şeytanlar	1. Nübüvvet, Risalet ve Vahiy 1.1. Peygamberlere Olan İhtiyaç 1.2. Peygamberlerin Özellikleri 1.3. Kur'an'da Adı Geçen Peygamberler 1.4. Peygamberler ve Tevhid Mücadelesi 1.5. Peygamberlere İmanın İnsana Kazandırdıkları 2. Peygamberlere Gönderilen Kitaplar 2.1. Tevrat 2.2. Zebur 2.3. İncil 2.4. Kur'an-ı Kerim 2.5. Kitaplara İmanın İnsana Kazandırdıkları	1. Dünya Hayatı ve Ahiret 2. Ahiret Hayatının Varlığının Delilleri 3. Ahiret Hayatının Safhaları 3.1. Berzah Âlemi 3.2. Kıyamet 3.3. Ba's 3.4. Mahşer, Hesap ve Mizan 3.5. Sırat 3.6. Cennet ve Cehennem 4. Ahirete İmanın Hayatımıza Etkileri	1. Kader ve Kaza 2. Kader ve Kaza İncancının Kur'an ve Hadislerdeki Temelleri 3. İnsan Kader İlişkisi 3.1. Akıl 3.2. İrade 3.3. Sorumluluk 4. Kaderle İlişkilendirilen Bazı Kavramlar 4.1. Ecel 4.2. Rızık 4.3. Afet 4.4. Sağlık ve Hastalık 4.5. Başarı ve Başarısızlık 4.6. Dua ve Tevekkül 4.7. Sabır, Teslimiyet ve Rıza 4.8. Hayr ve Şer 4.9. Hidayet ve Dalalet

AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
1. AKAİD İLMI	Dinin KaynağıAkaidin Tanımı, Konusu ve Amacıİslam Akaidinin Temel Özellikleriİslam Akaidinin Kaynakları	Bu ünite sonunda öğrenciler; Dinin kaynağını ayet ve hadislerle temellendirir.Akaid ilminin tanımını, konusunu ve amacını açıklar.İslam akaidinin temel özelliklerini kavrar.İslam akaidinin kaynaklarını açıklar.	Ünite sonunda Akaid ile ilgili Türkçe olarak yazılan veya Türkçeye tercüme edilen eserlerden en az beş tanesi kısaca tanıtılacaktır. kazanım işlenirken fitrat kavramına değinilecek, İslam âlimlerine göre dinin tanımı verilecek, İslam'ın Hz. Âdem'den Peygamber Efendimize kadar gelen bütün peygamberlerin tebliğ ettiği din olduğu vurgulanacaktır.kazanım işlenirken ilgili ayet ve hadislerden örnekler verilecek ve vahyi anlamada selim aklın önemi vurgulanacaktır.kazanım işlenirken İslam akaidinin Kur'an ve sünnet merkezli bir inanç sistemi olduğuna vurgu yapılacaktır. Ayrıca İslam akaidi alanında yapılan ilk çalışmalara kısaca değinilecektir. Kavramlar: Din, İslam, itikad, akaid, fitrat.

AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
2. İMAN VE MAHIYETİ	1. İman ve İmanın Mahiyeti	Bu ünite sonunda öğrenciler;	1. kazanım işlenirken iman kavramı ilişkili kavramlarla birlikte açıklanacaktır. Bu çerçevede iman, akide, tasdik, ikrar, taklidi ve tahkiki iman, icmal ve tafsilî iman, İslam ve ihsan kavramları açıklanacaktır.
	2. İman Amel Arasındaki İlişki	1. İman kavramını açıklar.	2. kazanım işlenirken konu Kelime-i Tevhid, Kelime-i Şehadet ve Âmentü bağlamında açıklanacak; Kur'an-ı Kerim'den iman ve İslam kavramlarının kullanılış biçimleri ile ilgili örnekler verilecektir.
	3. İmanın Geçerli Olmasının Şartları	2. İmanın mahiyetini kavrar. 3. İmanın makbul olması için gerekli olan şartları açıklar.	4. kazanım işlenirken mezheplerin görüşleri ile ilgili ayrıntıya girilmeyecektir.
	4. İnanç Bakımından İnsanlar	4. İman-amel arasındaki ilişkiyi temellendirir.	6. kazanım işlenirken ehl-i kiblenin tekfir edilemeyeceğine, bunun sakıncalarına, mümin, kâfir ve münafık kişilerin genel özelliklerine; küfür, şirk ve nifak çeşitlerine kısaca değinilecektir. Ayrıca elfâz-ı küfür ve efâl-i küfür konularına kısaca değinecek, dinin şeâirinin önemine vurgu yapılacaktır.
	4.1. Mümin	5. İmanın rükünlerinin bir bütün olduğunu kavrar.	Kavramlar: İhlas, iman, ikrar, tasdik, ihsan, mümin, münafık, kâfir, müşrik, fasık, yakîn, zarurât-ı diniyye, salih amel, ikrah, elfâz-ı küfür, efâl-i küfür.
	4.2. Münafık	6. İnanç bakımından insanları sınıflandırır.	
	4.3. Kâfir		

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
3. ALLAH'A İMAN	1. Allah'a İman ve İslam Akaidindeki Yeri 2. Allah İncancının Fitriliği 3. Allah'ın Varlığı ve Birliği 4. Allah'ın İsimleri 5. Allah'ın Sıfatları 5.1. Zâtî Sıfatlar 5.2. Subûti Sıfatlar 6. Allah'a İmanın İnsana Kazandırdıkları	Bu ünite sonunda öğrenciler; 1. Allah'a imanın İslam akaidindeki yerini fark eder. 2. Allah incancının fitriliğini örneklerle açıklar. 3. Allah'ın yaratma ve emretmedeki birliğini ayetlerle temellendirir. 4. Allah'ın esmasının anlamlarını davranışlarına yansıtmaya özen gösterir. 5. Allah'ın sıfatlarını temel özellikleriyle açıklar. 6. Allah'a imanın insana kazandırdıklarını akli ve naklî delillerle açıklar.	3. kazanım işlenirken tevhid inancına vurgu yapılacak ve konu tevhid ile ilgili kavramlarla ilişkilendirilecektir. 4. kazanım işlenirken Esmâ-i Hüsnâ; Âraf suresi 180, İsrâ suresi 110, Tâhâ suresi 8, Haşr suresi 22-24. ayetler ve ilgili hadisler çerçevesinde açıklanacaktır. Ayrıca marifetullah kavramına, Esmâ-i Hüsnâ'nın önemine, Esmâ-i Hüsnâ ile münacâatta bulunmak ve bu isimlerin anlamlarıyla hayata yön verme konularına da değinilecektir. 5. kazanım işlenirken Allah'ın fiilî sıfatlarına kısaca değinilecektir. Ayrıca sıfatlar konusunda mezheplerin görüşlerine girilmeyecektir. Kavramlar: ihlas, Esmâ-i Hüsnâ, ihsan, , takva, fitrat, tevhid, marifetullah, münacat.

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
4. MELEKLERE İMAN	1. Meleklerin Varlığı ve Mahiyeti 2. Meleklerin Görevleri 3. Meleklerle İmanın İnsana Kazandırdıkları 4. Kur'an-ı Kerim'e Göre Cinler 5. Kur'an-ı Kerim'e Göre Şeytanlar	Bu ünite sonunda öğrenciler; 1. Meleklerin varlığı ve mahiyetini naklî deliller ile açıklar. 2. Ayet ve hadislerden hareketle meleklerin görevlerini açıklar. 3. Meleklerle imanın bireyin davranışları üzerindeki etkisini fark eder. 4. Cin ve şeytanın yaratılış gayesini kavrar. 5. Gözle görülmeyen varlıklar hakkında batıl inançları sorgular.	1 ve 4. kazanımlar işlenirken melek ve cinlerin ontolojik olarak farklı varlıklar oluşu, ayet ve hadislerle açıklanacaktır. 4. kazanım işlenirken cinlerin de insanlar gibi teklife muhatap olduklarına değinilecektir. 5. kazanım işlenirken satanizm, ruh çağırma konularına da değinilecektir. Kavramlar: Melek, cin, iblis, şeytan, satanizm.

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
5. PEYGAMBERLERE VE KİTAPLARA İMAN	1. Nübüvvet, Risalet ve Vahiy 1.1. Peygamberlere Olan İhtiyaç 1.2. Peygamberlerin Özellikleri 1.3. Kur' an'da Adı Geçen Peygamberler 1.4. Peygamberler ve Tevhid Mücadelesi 1.5. Peygamberlere İmanın İnsana Kazandırdıkları 2. Peygamberlere Gönderilen Kitaplar 2.1. Tevrat 2.2. Zebur 2.3. İncil 2.4. Kur'an-ı Kerim 2.5. Kitaplara İmanın İnsana Kazandırdıkları	Bu ünite sonunda öğrenciler; 1. Nübüvvet, risalet ve vahiy kavramlarını açıklar. 2. Peygamberlerin gönderiliş amacını akli ve naklî delillerle temellendirir. 3. Peygamberlerin ortak özelliklerini açıklar. 4. Kur'an'da adı geçen peygamberleri tanıır. 5. Peygamberlerin tevhid mücadelesini Kur'an-ı Kerim'den örneklerle açıklar. 6. İlahi kitap kavramını açıklar. 7. Kur'an-ı Kerim'in özgünlüğünü kavrar. 8. Peygamberlere ve kitaplara imanın insana kazandırdıklarını değerlendirir.	3. kazanım işlenirken mucize kavramına da değinilecek ve peygamberlerin mucizelerine örnekler verilecektir. 5. kazanım işlenirken konu ulu'l-azm peygamberlerle sınırlandırılacaktır. Ayrıca Hz. Muhammed'in (s.a.v.) mesajının evrenselliğine, insanlığa örnekliğine ve son peygamber oluşuna vurgu yapılacaktır. 6. kazanım işlenirken suhuf kavramına ve suhuf gönderilen peygamberlere de değinilecek, Tevrat ve İncil'in muharref oluşuna vurgu yapılacaktır. Kavramlar: Sıdk, emanet, fetanet, ismet, tebliğ, nübüvvet, risalet, vahiy, mucize, suhuf.

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
6. AHİRETE İMAN	1. Dünya Hayatı ve Ahiret 2. Ahiret Hayatının Varlığının Delilleri 3. Ahiret Hayatının Safhaları 3.1. Berzah Âlemi 3.2. Kıyamet 3.3. Ba's 3.4. Mahşer, Hesap ve Mizan 3.5. Sırat 3.6. Cennet ve Cehennem 4. Ahirete İmanın Hayatımıza Etkileri	Bu ünite sonunda öğrenciler; 1. Dünya hayatının amacını açıklar. 2. Ahiret inancını akli ve naklî delillerle temellendirir. 3. Ahiret hayatının safhalarını ayet ve hadislerle temellendirir. 4. Ahiret inancının, hayatı anlamlandırmaya katkısını fark eder.	Ünite işlenirken ahiret hayatı ile adalet arasında ilişki kurulacaktır. 3. kazanım işlenirken kıyametin bazı büyük alametleri ayrıntıya girilmeden ayet ve sahih hadislerle ele alınacaktır. Ayrıca âraf, sur, şefaât kavramlarına da değinilecektir. Kavramlar: Adalet, kıyamet, ba's, mahşer, hesap, mizan, sırat, cennet, cehennem, âraf, sur, şefaât.

AKAİD DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Ünite	Konular	Kazanımlar	Açıklamalar
7. KADER VE KAZAYA İMAN	1. Kader ve Kaza2. Kader ve Kaza İnancının Kur'an ve Hadislerdeki Temelleri3. İnsan Kader İlişkisi 3.1. Akıl3.2. İrade3.3. Sorumluluk4. Kaderle İlişkilendirilen Bazı Kavramlar 4.1. Ecel4.2. Rızık4.3. Afet4.4. Sağlık ve Hastalık4.5. Başarı ve Başarısızlık4.6. Dua ve Tevekkül4.7. Sabır, Teslimiyet ve Rıza4.8. Hayr ve Şer4.9. Hidayet ve Dalalet	Bu ünite sonunda öğrenciler; 1. Kader ve kaza kavramlarını açıklar.2. Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle temellendirir.3. İnsanın akıl, irade ve sorumluluk sahibi olmasıyla kader arasında ilişki kurar.4. İrade kavramını tüm boyutları ile değerlendirir.5. Kaderle ilişkilendirilen bazı kavramları ayet ve hadisler ışığında yorumlar.	Ünite genelinde kaderle ilgili kavramlar açıklanırken bu kavramların sorumlulukla ilişkisine vurgu yapılacaktır. Kavramlar: Sabır, azim, kader, kaza, irade, ecel, rızık, tevekkül, sabır, hayr, şer, hidayet, dalalet.